

ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ЗА СПОНТАННОГО ОТРУЄННЯ ІНДІКІВ ДІАЗИНОНОМ

Данкович Р.С., Туманов В.В.

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького, вул. Пекарська, 50, Львів,
79010, dancor1802@i.ua, borisfent1980@gmail.com

Актуальною проблемою сучасної ветеринарної медицини є діагностика отруєнь птахів фосфорорганічними сполуками. Одним з високоефективних неспецифічних фосфорорганічних інсектицидів є діазинон. В основі токсичної дії цього препарату лежить здатність пригнічувати активність ферменту ацетилхолінестерази. Унаслідок цього ацетилхолін нагромаджується в холінергічних синапсах, відзначається надмірна стимуляція нервів та м'язів, а надалі розвивається порушення нормального проходження нервових імпульсів. Повідомлення в яких описано патологоанатомічні зміни за отруєння птахів фосфорорганічними пестицидами зустрічаються рідко, що утруднює діагностику зазначеного захворювання. У зв'язку з цим вивчення макроскопічних та гістологічних змін за отруєння птахів діазиноном є актуальним питанням ветеринарної медицини і має науково-практичне значення.

Дослідження провели на домашніх індиках (*Meleagris gallopavo*). Хвора птиця (n=8) надійшла на кафедру нормальної та патологічної морфології і судової ветеринарії Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького для встановлення діагнозу.

Під час розтину птахів, відбирали матеріал для гістологічного та токсикологічного дослідження. Шматочки органів фіксували у 10% нейтральному формаліні. Гістозрізи виготовляли за допомогою санного та заморожуючого мікротомів, фарбували гематоксиліном та еозином, суданом-ІІІ. Також проводили хіміко-токсикологічне дослідження екстракту вмістимого вола методом тонкошарової хроматографії на папері з

проявленням йоддвісмутовим реактивом (експрес-метод) для визначення наявності діазинону.

За патологоанатомічного дослідження виявили виражені дисциркуляторні процеси: гостру застійну гіпремію шкіри та підшкірної клітковини, а також внутрішніх органів, стази, діапедезні крововиливи, а також дистрофічні та некротичні зміни нейронів головного мозку, епітелію ниркових каналців, гепатоцитів, кардіоміоцитів.

Унаслідок проведення токсикологічного дослідження екстракту з відібраного вмісту вола індиків методом тонкошарової хроматографії на папері з проявленням йоддвісмутовим реактивом отримано якісну позитивну реакцію щодо сполуки діазинон. Чутливість реакції 4 мкг/см².